

KAPITOLA 1

Áno, kedysi bol hviezdou najväčšieho kasového trháka sezóny, ktorý bez námahy zarobil 220 miliónov dolárov z distribučných teritórií rozprestierajúcich sa „od Tuscaloo až po Timbaktu“. Do Carreyho finančných zásob z tohto zisku prišlo tridsaťpäť percent. Úspech bol o to sladší, že dokonca aj podľa jeho vlastného hodnotenia film nepatril medzi jeho najlepšie: čím väčšia beztrstnosť, tým bližšie k Bohu.

Film uvádzali vo všetkých svetových metropolách, v Londýne, v Moskve, v Berlíne, a Carrey sa stal miláčikom publika. Do Ríma vkročil ako Cézar, no skončil ako jeho karikatúra. Keď si hrdó vykračoval po stometrovom červenom kobereci, zakopol o novinára, ktorý sa krčil rovno za jeho päťami, vyčkávajúc na svoju príležitosť ako skokan z útesu na prílív. Carrey skončil na zemi rozťahnutý ako žaba a hlavou a plecami narazil na koberec tak silno, že dav bol presvedčený, že skonil priamo pred ich očami. Keď tam tak ležal, spomenul si

na svojho strýka Desa, ktorého zastrelili v kostýme Bigfoota cestou na karneval. Niektorí vyskočili, aby hvieзде pomohli vstať, iní len zalapali po dychu. Carrey ich nechal chvíľu v neistote, potom vyskočil na rovné nohy ako strunka a následné rozhovory absolvoval s jedným zalepeným okom.

Neskôr sa v paláci Quirinale podávala slávnostná večera na jeho počesť. Prezident Talianska nechal prestrieť stôl pre sto hostí. Všetci prišli preto, aby využili príležitosť stráviť večer v prítomnosti hereckého génia a s uznaním sledovali, ako Carrey za vrchstolom požiadal ostrieľaného someliéra, či môže skontrolovať fľašu, z ktorej mu nalieval víno. Muž prestal nalievať a podal mu fľašu. Carrey ovažal zátku, pozorne si prezrel etiketu, čo bolo len predohrou k tomu, čo nasledovalo: priložil si fľašu k ústam, odpil si veľký hlt a s výrazom pravého znalca vyhlásil: „Výborne, môže byť. Určite im bude chutiť.“ Sála zaburácala smiechom. Smial sa švajčiarsky obchodník s umením, smiali sa traja muži z Mercku, smiali sa aj čašníci a kuchári vykúkajúci z kuchyne. Smial sa aj člen Camorry, ktorý v ten týždeň poslal dve telá dolu Tiberom. A smial sa aj manžel švédskej veľvyslankyne. Všetci sa zadúšali smiechom z toho náhleho oslobodenia z okov snobských manierov a smiech ich spájal naprieč jazykmi, keď v tú rímsku noc spolu jedli a pili na mramorovej terase.

Dvanásťčlenný orchester hral tangá, hudbu, ktorá majiteľku siete čistiarňí, osamelú moletku po päťdesiatke, primála po troch pohároch prosecca k rozhodnutiu, že keď zaplatila skorumpovanej sekretárke ešte skorumpovanejšieho senátora päťtisíc dolárov, aby tam mohla byť, neexistuje jediný dôvod, prečo by nemohla požiadať Carreyho o tanec. Vystrelila

k nemu ako teplom navádzaná strela a Carreyho čosi v jej trúfalosti oslovilo. Svojim bodyguardom dal pokyn na odchod, chytil ju za ruku a vyviedol von na kolonádu, kde predviedli vášnivé tango. Bola prekvapujúco hybká, pripravená na každú otočku, hoci sa jej prsty, masné od grilovaného morského ostriega, šmýkali. Carrey z ich tanca urobil predstavenie. Najprv predstieral zúfalstvo ohrdnutého milenca, potom si jej ruku prehodil cez plece a pritiahol si ju tesne k sebe s pohľadom, ktorý hovoril: *Navždy budeš iba moja*. Už celú večnosť ju takto nikto nedržel v náručí. Točili sa ako kolidujúce galaxie, orchester sa vznášal spolu s nimi, dav žiadal crescendo a aj ho dostal. Carrey prehol ženu v páse a keď videl jej našpúlené pery v očarovaní bozku, obližal jej spotenú tvár od brady až po čelo a potom sa na ňu pozrel pohľadom šťastného šteniatka. Táto karikatúra lásky postavila celú sálu na nohy a do srdc všetkých prítomných zasiala semeno túžby, dokonca aj do jeho.

Keď sa vrátil do svojho domu v Brentwoode, v jeho známej tvári nezostala ani stopa po tom bezstarostnom šantení a prirodzenú charizmu, ktorá z nej ešte nedávno vyžarovala, vystriedala únava.

Film sa pomaly vytrácal z povedomia verejnosti.

Cítil, že spolu s tým klesá na duchu, akoby naňho pôsobili akési neznáme zákony prepojenia človeka s priemyslom. Bol osamelý. A túžil, úprimne, hoci absurdne, po skutočnej verzii toho, čoho frašku predviedol s tou korpulentnou *duchessou*. Dala mu kupón na desať bezplatných žehlení košiel a keď ho vyťahoval z peňaženky, masochisticky sa fixoval na predstavu, aké to mohlo byť s Renée Zellweger, jeho poslednou

veľkou láskou. Opustila ho kvôli toreadorovi menom Morante de la Puebla. Sediac sám na svojej brentwoodskej pohovke a tupo civiac na televíznu obrazovku si uvedomil, že jeho srdce sa z tej rany nikdy celkom nezahojilo. Bezmyšlienkovite prepínal medzi dokumentmi *Engineering the Reich*, v ktorom Werner von Braun vystreľoval ľudí cez zvukovú bariéru ako prípravu na program Apollo, a *Vietnam Reunions* v HD, v ktorom sa beznohý Američan objímal s bezzubým Vietnamcom na kopci v džungli, kde obaja stratili mladosť.

Niekde medzi prepínaním narazil na program TNT *Oksana* a jedna z triliónov synapsí v jeho mozgu sa rozsvietila jasnejšie než ostatné, dožadujúc sa, aby zostal na tom kanáli. S úžasom hľadel na obrazovku, kde tretotriedna, či dokonca štvrtotriedna herečka Georgie DeBusschere, ktorá v rámci možností svojho skromného talentu stvárňovala postavu ruskej vrahyne, mučila kirgizského obchodníka so zbraňami, ktorého vylákala do konšpiračného domu v Bukurešti na príslub exotického sexu. Nadrogovala ho a spútala, a keď sa prebral, žiadala od neho protilátku proti mäsožravému vírusu, ktorý kazil dejový oblúk jej postavy. Odvolávajúc sa na „rýchlosť vzniku nových mutácií“ muž vyhlásil, že jej nemôže pomôcť. Do stehennej kosti mu zapichla elektrickú vrátačku a karate úderom do nosa ho zabila.

Pri pohľade na Georgie vo chvíli vrcholného násillia Jimove podvedomie vnímalo jej oči ako oči svojej matky, jej pokožku ako pokožku svojej matky a jej nos ako nos svojej matky: omyl, ktorý naplnil jeho vedomú myseľ čistým, sladkým vytržením.

Jimovo detstvo bolo poznačené finančnými problémami milovaného otca Percyho, až sa rodina nakoniec ocitla

v chudobe. Úpadok rodiny mal neblahý vplyv na zdravie jeho matky Kathleen, a to až to takej miery, že bola presvedčená, že čoskoro umrie.

„Lekári vravia, že môj mozog odchádza neuveriteľnou rýchlosťou!“ vyhlásila raz pri rodinnej večeri a tie slová vyvolali v malom Jimovi hrôzu. Báł sa, že jedného dňa sa vráti zo školy a nájde mamu ležať na zemi bez mozgu. Lekári jej predpísali kodeín a Nembutal. Stala sa závislou od liekov proti bolesti ako mnoho ďalších. Aby matku rozveselil, predvádzal jej svoje prvé komické scény. Ako sedemročný, chudý ako palica, vběhol do jej spálne v trenírkach a predstieral, že je útočiaca modlivka nábožná. Vykrúcal hlavu nabok a cvakal kliešťami, čo matku rozosmialo a aspoň na chvíľu zabudla na svoje utrpenie, ktoré sa časom zhoršovalo.

Tabletky proti bolesti si však po desaťročiach užívania vybrali svoju daň. Keď rodičom nakoniec celkom došli peniaze, Carrey im navrhol, aby sa presťahovali k nemu do North Hollywoodu. Matka trpela artritídou, celé dni presedela na pohovke a fajčila jednu cigaretu za druhou. Raz sa vrátil domov z nakrúcania svojho prvého televízneho seriálu *The Duck Factory* pre NBC a našiel ju spať na pohovke s horiacou cigaretou na vankúši.

Potom ten seriál zrušili a keďže aj on mal finančné problémy, s hlbokou ľútosťou im oznámil, že sa musia vrátiť späť do Kanady, pretože tam si aspoň budú môcť dovoliť zdravotnú starostlivosť, keď ochorejú. Sľúbil im, že im pošle peniaze.

„Ty nikdy nesplníš, čo sľúbiš, Jim,“ povedala mu. „Jednoducho nevieš dodržať slovo.“

Bola to preňho tvrdá rana, akoby mu vrazila nôž do srdca. Niekedy ju vo sne škrtil a potom sa celý spotený budil

s pocitom viny za pomyselnú matkovraždu, naplnený túžbou po stratenej materinskej láske, ktorá sa ho opäť zmocnila pri pohľade na Georgie v televízii. Kto je tá herečka, ktorej tvár ho tak upútala? Čo je to za program? Stlačil tlačidlo INFO: „*Oksana – subjekty zrušeného experimentu z čias studenej vojny bládajú pravdu.*“

Na dvadsať úmorných hodín sa stal súčasťou ich príbehu. Sledoval, ako Georgie DeBusschere a jej sestry násilím vnikli do laboratória v Moskve, kde sa dozvedeli, že sú naprogramované vrahyne, stvorené z vajíčok sovietskych gymnastiek oplodnených zmrazenými spermiami Josifa Vissarionoviča Džugašviliho, známeho pod menom Jozef Stalin a vychované superpočítačmi na jednom z Aleutských ostrovoch. Očarený jej krásou si predstavoval, že vyrastala ako malá Kennedyová, jediné dievča v rodine so samými chlapcami. *Po žúroch určite brávala na pláži s bratmi rugby*, pomyslel si, keď videl, ako kopol s otočkou zložila na zem jedného z urastených chlapcov.

Nemohol byť ďalej od pravdy.

Georgie sa narodila asi sto kilometrov od Iowa City a vyrastala na ulici s rozbitými chodníkmi. Jej otec, učiteľ telocviku, bol alkoholik. Jej matka, tichá a prispôsobivá osoba, pracovala ako zdravotná sestra v pôrodnej sále. Georgie pochádzala z ôsmich detí, ktoré večne bojovali o miesto v kúpeľni a o mrazenú večeru. V štrnástich sa prebojovala zo stredy poradia až na jeho vrchol a nad svojimi siedmimi súrodencami si získala prevahu. Keďže rodinné financie boli obmedzené, každé ďalšie dieťa muselo byť o trochu prešibanejšie ako to predchádzajúce.

Získala štipendium Rotary na štúdium na Michiganskej štátnej univerzite a chybou v hlavnom počítači ju zaradili rovno do posledného ročníka, na seminár z teórie hier, kde za prácu s názvom „Rozhodovanie pre meniace sa časy“ hravo dostala áčko, pretože myšlienky prichádzali celkom prirodzene. Po promócií odišla do Los Angeles, kde krátko pracovala ako modelka. Potom poslala úvahu o Robinsonovi Crusoeovi a sériu fotografií v bikinách castingovému agentovi, ktorý ju vybral ako účastníčku reality show *Trosečníci: ostrov Lubang*.

Tam sa počas roku 2000 stala terčom nenávisťných útokov miliónov divákov za to, že podrazila svoju najlepšiu priateľku z kmeňa Gee-Lau, obchodnú zástupkyňu kozmetickej firmy Mary Kay menom Nancy Danny Dibble. Nevýraznú Nancy s jazvami po akné na tvári vybrali do programu vďaka silnému ohlasu, ktorý vyvolala v cieľových skupinách – úprimnú ľútosť. Producenti ju nasadili ako morálnu prekážku. Pre súťažiacich bol logický ťah čo najskôr sa jej zbaviť, bez najmenej ľútosť. Lenže čo dlh silnejších voči slabším? Čo strata ilúzií o morálke u divákov a hnev, ktorý to u nich môže vyvolať?

Samozrejme, životom ostrieľaná Georgie si toho bola veľmi dobre vedomá, preto sa hneď chopila príležitosti lacno si získať spojenca. Už počas prvých hodín na ostrove, keď trosečníkov rozdeľovali do kmeňov na základe sedemnástich záberov z kamier, požičala Nancy svoj balzam na pery. A hoci Nancy možno nikdy nemala milenca, nebola o nič menej erotickým stvorením ako hocikto iný. Všetko je to online, päťsekundová voyeurská opera: zhutnený nával túžby v Nanciných očiach, keď jej Georgie nanáša balzam značky ChapStick na pery. Koľko času uplynulo, odkedy sa niekto

dotkol Nancy Danny Dibble? „Ešte,“ povzdychla si a Georgie jej opäť prešla balzamom po perách. Toto gesto ďaleko presiahlo jej pôvodný skromný zámer a zasialo semeno priateľstva, ktoré sa utužilo v tretej epizóde, keď Georgie s tvárou osvetlenou ohňom z táboráka poznamenala, že Danny je nezvyčajné stredné meno pre dievča. Kameraman sa prikrčil, namieril kameru priamo na Nancinu tvár a Nancy sa ochotne rozhovorila. Prezradila, že to meno prijala na pamiatku svojho brata, ktorý sa utopil na jar roku 1977, keď sa vrhol do rozvodnenej zátoky rieky Mississippi, aby zachránil Dolly, spleť útržkov z utierok na riad a handier na dlážku s fialovými gombíkmi namiesto očí, jedinú bábiku, ktorú Nancy v živote vlastnila. Dokonca ani v Amerike, dokonca ani pre niekoho, koho vybrali spomedzi osemdesiatisíc ďalších adeptov, to nebola bežná tragédia. Nancina smútočná ária gradovala, až kým s tichým vzlykom nevystrela ruku do noci, akoby sa chcela dotknúť pramienka Dannyho vlasov. Georgie ju objala a súcitne pohladkala po zafarbených vlasoch, ktoré už začali na slnku blednúť.

„Georgie,“ zašepkala Nancy, „chcela by som, aby sme boli sestry.“

„Nancy,“ odpovedala Georgie, akoby tam kamery neboli, „my dve už sme sestry.“

Slúbili si, že vyhrajú a peniaze si rozdelia. Ale ukázalo sa, že Nancin nešťastný osud je nákazlivý: kmeň Glee-Lau, ktorý mal oproti kmeňu Layang tú nevýhodu, že v ňom bola Nancy (ktorá mala artické kolená a nedokázala držať tempo), prehral v niekoľkých vylučovacích kolách a nakoniec hrozilo, že zo súťaže vypadne.

Sledovanosť sa zvyšovala. Telo Georgie DeBusschere v bikinách poznali všetci, od bankárov po vrátnikov. A prečo nie? Išlo predsa o výhru milión dolárov, čo bola dosť veľká suma, aby si človek mohol splniť aj ten najbláznivejší americký sen a unikol z nižšej triedy. Nancy Danny Dibble naďalej verila, že Georgie im zabezpečí víťazstvo. Po nociach snívala, ako sa s priateľkami preháňa po bohatých štvrtiach Jacksonu, hlavného mesta štátu Mississippi v Chevrolete Malibu a ženy v domácnosti ju s rozžiarenými tvármi zdravia ako vzácnu priateľku.

Lenže Georgie vedela, že už nemajú šancu, a jediné, po čom túžila, bol teplý kúpeľ. Jedného večera zamierila na pláž. Cez hustý porast sa preštverala k potoku a ľahla si doň. Keď hmatala okolo seba v bahne, na dne narazila na čepeľ noža, ktorý tam spadol japonskému desiatnikovi tri dni pred Hirošimou. Nôž vyhrabala a zasunula si ho do šortiek. Na druhé ráno sa s nožom medzi zubami ponorila do tmavých hĺbín zátoky, kde stretla urastenú murénu.

Koľkí sledovali Krista na Olivovej hore?

Milióny očí roztúžene hľadeli na Georgie, keď sa vynorila z príboja. Okolo krku mala prevesenú úbohú murénu (jediné nevinné stvorenie v tejto rovnici) a do dekoltu jej kvapkala čierno-zelená masa z muréniných útrov. Ako ináč, Georgie tento úlovok opäť využila vo svoj prospech pri ďalšom vylučovaní. Bolo jasné, že niekto z kmeňa Gee-Lau musí odísť a keďže predpokladala, že kmeň Layang bude chcieť vylúčiť toho najsilnejšieho, podplatila ich, aby vylúčili toho najslabšieho – Nancy Danny Dibble. „Nancy nás oslabila,“ zašepkala Georgie na vylučovacej ceremónii. „Zničí aj vás.“

„Myslela som si, že sme sestry,“ vzlykala Nancy, keď oznámili výsledky hlasovania. „Sľúbila si mi to! Povedz niečo!“

A tu, ako aj inde, Georgie zaplatila menej za bezohľadnú prešibanosť ako za nemilosrdnú úprimnosť. Diváci považovali jej vyhlásenie za také odsúdeniahodné len preto, lebo bolo nepríjemne pravdivé – odhalilo kruté súkolesie, ktoré vytvára ilúziu slobody. Georgie bola presvedčená, že neurobila nič zlé. Zabudla a kamery, otočila sa tvárou k Nancy a načrela do múdrosti z teórie hier, ktoré sa naučila na Michiganskej štátnej univerzite.

„Celý život je sériou vzájomne prepletených hier, väčšinou nezmyselných, možno zmanipulovaných,“ povedala. „Niektoré majú pravidlá, ktoré poznáme, ale väčšina má pravidlá, ktoré nepoznáme. Vedú nás do nejakého vyššieho stavu? Alebo sa len musíme presúvať sa od jednej hracej dosky k druhej bez akéhokoľvek cieľa? Jediný spôsob, ako to zistiť, je robiť to, čo sa v hre vyžaduje. A ja som urobila len to, čo sa v tejto hre vyžadovalo.“

Nancy sa leskli líca od slz.

Z fakiel vyleteli iskry.

A keď príslušníci kmeňa Layang videli, že majú proti sebe silného hráča, rozhodli sa, že ďalším vylúčeným bude Georgie.

Rýchlo sa vrátila do Los Angeles, rozhodnutá zmeniť hanbu na slávu. S podporou Ventura Talent Association sa tri roky usilovala stať herečkou. Pod značkou Vrahyňa murény z Lubangu prijímala pozvania do diskusných relácií, ktoré sa nikdy neuskutočnili, získavala úlohy v pilotných dieloch seriálov, ktoré boli od začiatku odsúdené na zánik, ale zbaviť sa

zlej povesti z reality show *Trosečníci* sa jej nepodarilo. Nakoniec s hrôzou zistila, že jej pochybná sláva zapadla prachom.

Fotila pre pánske časopisy, zakaždým menej oblečená, zakaždým menej platená. Vystúpenie v bikinách na autosalóne jej zabezpečilo prácu v predajni áut značky Mazda v Calabasase, kde podľa súdnych záznamov ukradla ojazdenú Mazdu Miata. Po čase sa vydala za Darrena „Luckyho“ Dealeyho, kaskadéra s násilnými sklonmi, ktorého vyhodili z práce, keď skákal do ohňa namiesto Rutgera Hauera, pretože napadol zvučára. Krátko pred ich prvým výročím sobáša ju udrel tak silno, že mala modré oko; ako odplatu mu nasypala do proteínového prášku jed na potkany. To bol tragický koniec lásky aj pre blednúcu hviezdu reality show. Trvalo biblických sedem rokov pohrôm, kým sa osud obrátil v jej prospech. Lenže aj potom bol k nej krutý.

Televízny autor a producent Mitchell Silvers bol už ako študent Univerzity Južnej Karolíny posadnutý Georgiou, keď účinkovala v reality show *Trosečníci*. Ako dospelý muž zneužil svoje postavenie a cez jej agenta si s ňou dohodol stretnutie v hoteli Chateau Marmont. Tam, s liekmi potlačenu žiadostivosťou, ktorú Georgie omylom považovala za nevinnosť, jej ponúkol úlohu v pripravovanom špionážnom seriáli pre TNT výmenou za sex v hotelovom apartmáne. *Je to len sex*, povedala si, *prostriedok vedúci k cieľu, molekuly narážajúce do seba*.

O dva mesiace neskôr, keď Silvers pohrozil TNT, že odstúpi z projektu, Georgie ponúkli úlohu ruskej vrahyne Nadi Permanovej, neľútostnej bojovníčky proti vojenským diktátorom v Strednej Ázii v priliehavom kostýme dominy. A práve

v ňom očarila Jima Carreyho, ktorý ako mladý chlapec zbožňoval kyprú Vampirellu.

Ako dospelý muž s otvorenými ústami sledoval, ako Stalinove dcéry vošli do laboratória v Moskve, kde našli predpopné diskety obsahujúce každú spomienku, ktorú im počas detstva vymazali z pamäti, svoje stratené osobnosti uväznené na magnetickej páske. Nakoniec v tajnej miestnosti objavili nádoby s ľudskými embryami plávajúcimi v mútnom formaldehyde, odpadové produkty ich stvorenia, a Georgina postava v záchvate zúrivosti začala všetko naokolo rozbíjať.

Keď umelé embryá poskakovali po betónovej dlážke, Jim Carrey cítil, ako bolesť zo stratenej lásky mizne. A v tom okamihu si so železnou istotou uvedomil, že práve dostal znamenie z vesmíru. Georgie je jeho spriaznená duša.